

RAADSVOORSTEL

Raadsvergadering	28 september 2023
Voorstelnummer	D660492
Datum raadsvoorstel	24 juli 2023
Portefeuillehouder(s)	Marco Wiesehahn
Commissie	Algemene Raadscommissie
Datum commissie	21 september 2023
Soort agendering	Ter besluitvorming
Agendapunt	Financieel gebaar energiekosten maatschappelijke organisaties
Team	DenS - Beleid
Opsteller	Yvette Kersten
Datum B&W besluit	29 augustus 2023
Bijlagen:	Inventarisatie stijging energieprijzen maatschappelijke organisaties

Onderwerp : **Onderwerp**
Financieel gebaar energiekosten maatschappelijke organisaties

Voorgesteld besluit

De raad besluit om:

1. de jaarlijks gesubsidieerde organisaties (met uitzondering van amateursportorganisaties en openbare zwembaden) de gelegenheid te bieden om vóór 1 januari 2024 een subsidieaanvraag in te dienen voor het eenmalig subsidiëren van 60% van het verschil in energiekosten over de periode 1 januari 2022 tot 1 juli 2023 ten opzichte van het prijsplafond (€ 0,40 per kWh elektriciteit en € 1,45 per m³ gas) en hiervoor maximaal € 364.957 beschikbaar te stellen. Indien meer wordt aangevraagd, dan wordt het plafond van € 364.957 naar rato verdeeld over de aanvragers;
2. maatschappelijke non-profit organisaties (met uitzondering van amateursportorganisaties en openbare zwembaden) die niet in aanmerking komen voor de Tegemoetkoming Energiekosten energie-intensief mkb TEK-regeling, financieel in de knel komen/zijn gekomen, géén subsidiërelatie met de gemeente hebben en wel een maatschappelijke functie vervullen, de gelegenheid te bieden om vóór 1 januari 2024 een eenmalig subsidiebedrag van € 5.000 aan te vragen voorzien van een korte motivatie waaruit blijkt dat zij deze subsidie nodig hebben. Hiervoor maximaal € 50.000 beschikbaar te stellen. Indien meer dan tien organisaties een aanvraag indienen dan wordt het plafond van € 50.000 gedeeld door het aantal aanvragers;
3. de kosten van dit eenmalige financieel gebaar van maximaal € 414.957 ten laste te brengen van het begrotingssaldo 2023, en bijgevoegde begrotingswijziging vast te stellen;
4. de uitvoeringskosten van het financiële gebaar van € 16.182 ten laste te brengen van het begrotingssaldo en bijgevoegde begrotingswijziging vast te stellen;
5. gebruik te maken van de twee landelijke regelingen: Specifieke uitkering meerkosten energie openbare zwembaden (SPUK MEOZ) en Specifieke uitkering noodfonds energie amateursportverenigingen (SPUK NEAS);
6. de uitvoeringskosten voor deze twee SPUK-aanvragen van € 8.391 ten laste te brengen van het begrotingssaldo en bijgevoegde begrotingswijziging vast te stellen.

Geheimhouding

Geheimhouding Ja x Nee

RAADSVORSTEL

INLEIDING

In navolging van de bredere discussie in uw raad aangaande de impact van de hoge energielasten in 2022 is in het eerste kwartaal van 2023, in opdracht van uw raad, een inventarisatie gedaan naar de stijging van energiekosten bij maatschappelijke organisaties, werkzaam op het gebied van welzijn, zorg, sport en cultuur. In maart 2023 is deze inventarisatie met uw raad gedeeld. Een besluit over financiële tegemoetkoming voor deze organisaties is uitgesteld tot het moment dat inzage is in de middelen van het Rijk in de meicirculaire 2023. Op 31 mei 2023 is de meicirculaire gepubliceerd.

In de meicirculaire van het Rijk is de algemene uitkering aan gemeenten opgehoogd met in totaal 145 mln. om gemeenten te compenseren voor de hogere lonen en prijzen (waaronder energiekosten). Deze verhoging is zowel bestemd ter compensatie van de hogere lasten van de gemeente zelf (zoals voor de BUCH-werkorganisatie) als voor alle publieke en maatschappelijke organisaties. In de najaarsnota stond hiervoor een bedrag van 300 mln. In de meicirculaire heeft het Rijk dit verlaagd naar 145 mln. Deze bijstelling van het accres van 145 mln. heeft voor de gemeente Bergen **niet** geleid tot extra financiële ruimte om maatschappelijke organisaties tegemoet te komen voor gestegen energielasten en kan daarom niet als dekking dienen.

Daar uit de inventarisatie blijkt dat meer dan vier van de vijf organisaties het financieel zwaar heeft door de verhoogde energiekosten stellen wij u voor, ondanks dat er geen extra financiële ruimte is ontstaan na verwerking van de meicirculaire, maatschappelijke organisatie wel tegemoet te komen en dit financiële gebaar ten laste te brengen van het begrotingssaldo 2023.

In de Algemene Raadscommissie (ARC) van 16 maart 2023 is gesproken over een totaal beschikbaar bedrag van maximaal € 600.000 voor tegemoetkoming energiekosten, inclusief de ondersteuning aan de middeninkomens geraamd op € 160.470. Dit betekent dat voor een financieel gebaar naar maatschappelijke organisaties wordt uitgegaan van een beschikbaar bedrag van maximaal € 439.530 (€ 600.000 -/- € 160.470).

Voor de volledigheid merken wij op, dat naast dit voorstel over ondersteuning van maatschappelijke organisaties, vanuit het Rijk c.q. de gemeente in het kader van energiearmoede de volgende ondersteuning wordt geboden of geboden gaat worden:

- Rijksbijdrage € 1.300 euro voor lagere inkomens in 2022 en 2023 (volgt nog);
- Rijksbijdrage 2 keer € 190 euro voor iedereen;
- Inrichting noodfonds voor individuen die alsnog in de knel komen;
- Gemeentelijke bijdrage middeninkomens 1-mailig € 190 euro;
- Kleine ondernemingen via Tegemoetkoming Energiekosten energie-intensief midden- en kleinbedrijf (TEK-regeling);
- SPUK MEOZ (onderdeel van dit advies);
- SPUK NEAS (onderdeel van dit advies).

INVLOED KADERS OP KEUZERUIMTE

Dit voorstel heeft betrekking op de volgende wet- en regelgeving:

- Algemene wet bestuursrecht;
- Algemene subsidieverordening Bergen 2016;
- Tegemoetkoming Energiekosten energie-intensief midden- en kleinbedrijf (TEK-regeling);
- Specifieke uitkering meerkosten energie openbare zwembaden (SPUK MEOZ);
- Specifieke uitkering noodfonds energie amateursportverenigingen (SPUK NEAS).

TOELICHTING OP HET VOORSTEL

Uit de inventarisatie blijkt dat meer dan vier van de vijf organisaties het financieel zwaar heeft door de verhoogde energiekosten. Uit deze inventarisatie blijkt overigens dat niet alleen energiekosten, maar ook de inflatie en stijging van andere (vaste) (loon)kosten tot zorg leiden bij deze organisaties. Daarnaast blijkt dat iedere situatie anders is. Daarom stellen wij uw raad voor, om te voorkomen dat organisaties hun activiteiten moeten stoppen of de contributie dusdanig moeten verhogen dat inwoners daardoor hun lidmaatschap opzeggen, om deze organisaties met een eenmalig financieel gebaar tegemoet te komen. Dit gebaar bestaat uit twee vormen:

1. Jaarlijks gesubsidieerde organisaties (met uitzondering van amateursportorganisaties en openbare zwembaden) krijgen 60% van het verschil in energiekosten ten opzichte van het prijsplafond (€ 0,40 per kWh elektriciteit en € 1,45 per m³ gas) eenmalig gesubsidieerd over de periode van 1 januari 2022 tot 1 juli 2023. Deze organisaties dienen, voorzien van bewijsstukken, vóór 1 januari 2024 hiervoor een aanvraag in te dienen.
2. Maatschappelijke non-profit organisaties, die financieel onafhankelijk zijn van de gemeente, maar wel financieel in de knel zijn gekomen (en geen aanspraak kunnen maken op de Tegemoetkoming Energiekosten energie-intensief mkb (TEK-regeling) een eenmalige subsidie van € 5.000 te verstrekken. Deze organisaties dienen hiervoor vóór 1 januari 2024 een aanvraag in te dienen voorzien van een korte motivatie waaruit blijkt dat zij deze subsidie nodig hebben.

Daarnaast stellen wij u voor gebruik te maken van twee landelijke regelingen:

- a. Specifieke uitkering meerkosten energie openbare zwembaden (SPUK MEOZ);
- b. Specifieke uitkering noodfonds energie amateursportverenigingen (SPUK NEAS).

SPUK MEOZ heeft een plafond van 205,5 mln. Aanvragen kon tot 23 juni 2023. Deze aanvraag is inmiddels ingediend. Als bewijsmateriaal dient het energieverbruik en de energiekosten over 2022 te worden aangeleverd. Binnen 13 weken volgt een besluit over de toekenning. De meerkosten voor het vierde kwartaal van 2023 komen alleen voor een vergoeding in aanmerking als uiterlijk op 1 april 2024, maar in ieder geval op tijd voor de SiSa-verantwoording over het jaar 2023, een verduurzamingsplan is opgesteld voor het openbare zwembad. De uitkering bestaat ten hoogste 100% uit de meerkosten energie over 2022 en 2023.

SPUK NEAS heeft een landelijk plafond van 6 miljoen. Aanvragen kan tot 15 september 2023 met de energienota's 2019 van de verenigingen als bewijsmateriaal. In de regeling staat dat "Door het maximale bedrag vast te stellen op de omvang van de energiekosten voordat de energieprijzen verdubbelen, is het voornemen dat de bijdrage van het Rijk circa 50% van de ondersteuning die een gemeente voor meerkosten energie aan een amateursportvereniging biedt." Binnen dertien weken na indiening volgt een besluit over toekenning.

Voor de goede orde merken wij op dat het niet zeker is of deze SPUK aanvragen volledig worden toegekend.

DOOR HET COLLEGE OVERWOGEN ALTERNATIEVEN

Het college heeft overwogen om geen maximum te stellen en te allen tijde 60% van de stijging van de energiekosten te compenseren. Echter gezien de uitkomst van de meicirculaire, dat er geen dekking is voor deze uitgaven, heeft het college ervoor gekozen u voor te stellen maximaal € 439.530 beschikbaar te stellen voor dit financiële gebaar.

REGIONALE SAMENWERKING EN COULEUR LOCALE

De inventarisatie inzake de stijging energiekosten (sport)verenigingen en maatschappelijke organisaties' is BUCH-breed uitgezet. Het beeld dat uit de inventarisatie naar voren komt onder deze organisaties is BUCH-breed eenduidig. Uit de reacties blijkt dat meer dan vier van de vijf organisaties het financieel zwaar heeft door de verhoogde energiekosten. Uit de inventarisatie blijkt overigens dat niet alleen energiekosten, maar ook de inflatie en stijging van andere (vaste) (loon)kosten tot zorg leiden bij deze organisaties. Daarnaast blijkt dat iedere situatie anders is.

Alle BUCH-gemeenten hebben op basis van deze uitkomst besloten eerst de meicirculaire af te wachten om vervolgens op basis daarvan besluiten te nemen over de eventuele vervolgstappen. Dit betreft dus een lokale afweging en verantwoordelijkheid..

De verwachting is dat alle vier de gemeenten een aanvraag gaan indienen bij het Rijk voor SPUK MEOZ en SPUK NEAS en dat ook Castricum en Heiloo maatschappelijke organisaties tegemoet willen komen met een financieel gebaar.

RISICO'S

Aan dit besluit zijn de volgende risico's verbonden:

- Uitvoeringscapaciteit bij gemeente en beschikbaarheid en/of kwaliteit inhuur voor uitvoering onvoldoende.
- Indien niet alle B(U)CH-gemeenten instemmen met het voorgestelde besluit dan kan dit betekenen dat de uitvoeringskosten voor de gemeenten die wel conform het voorstel besluiten hoger uitvallen.
- De aanvraagperiode SPUK NEAS en SPUK MEOZ ligt in periode van het zomerreces, dit geldt ook voor een aantal van deze organisaties;
- SPUK NEAS en SPUK MEOZ: de gevraagde subsidie door de gemeente niet of slechts gedeeltelijk wordt toegekend door Rijk, i.v.m. het bereiken van het subsidieplafond.

FINANCIËN

Hieronder treft u de financiële consequenties aan van dit voorstel.

	Bergen
Totale raming energiekosten, inclusief tegemoetkoming middeninkomens	€ 600.000
Raming tegemoetkoming middeninkomens conform raadsbesluit 30 maart 2023	€ 160.470
Maximaal beschikbaar voor maatschappelijke organisaties (incl uitvoeringskosten)	€ 439.530
minus uitvoeringskosten	€ 24.573
Beschikbaar voor financieel gebaar	€ 414.957
Financieel gebaar	
Jaarlijks gesubsidieerde organisaties	€ 364.957
Maatschappelijke non-profit organisaties, eenmalig subsidiebedrag € 5.000	€ 50.000
SPUK NEAS/SPUK MEOZ (subsidie wordt/is aangevraagd bij Rijk)	p.m.
Totaal (excl. uitvoeringskosten)	€ 414.957
Uitvoeringskosten	
Financieel gebaar 1 en 2	€ 16.182
SPUK NEAS/SPUK MEOZ	€ 8.391
Totaal uitvoeringskosten	€ 24.573
Totaal (incl. uitvoeringskosten)	€ 439.530

Wij stellen u voor het bedrag van € 439.530 ten laste te brengen van het begrotingssaldo de bijgevoegde begrotingswijzigingen vast te stellen.

DUURZAAMHEID

Momenteel wordt (via het Klimaatplein) verder gewerkt aan het communiceren van de mogelijkheden voor verduurzamingen, energiescans en eventuele subsidies daartoe.

PARTICIPATIE

niet van toepassing

UITVOERING, PLANNING EN ORGANISATIE

Bij positief besluit zullen de betrokken organisaties worden geïnformeerd over dit besluit en worden zij in de gelegenheid om een aanvraag in te dienen op grond van uw besluit.

BIJLAGEN

Inventarisatie stijging energieprijzen maatschappelijke organisaties

ACHTERLIGGENDE DOCUMENTEN

Dit voorstel heeft betrekking op:

- Integraal beleidskader sociaal domein 'Iedereen doet mee!' 2023-2026;
- Gebiedsplan sociale basis gemeente Bergen NH 2023-2024.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Bergen

mr. M.N. (Martijn) Schroor
secretaris

L.Hj. (Lars) Voskuil
burgemeester